

[Handelsministeren.]

Banker og Sparekasser skal kunne tage i Rente af Udlaan. Man kan, som man har gjort i tidligere Tid, fastsætte, at der kun med Tilladelse maa tages Rente ud over en bestemt Procent af Udlaan i fast Ejendom. Men det er jo ikke det alene, der er Tale om; der er jo Tale om Udlaansrenten i Almindelighed, og jeg vil være meget nysgerrig efter at se, hvilke Bestemmelser de Konservative nu vil stille Forslag om at faa indført i Lovforslaget om Udlaansrenten.

Efter Forslaget er der Tale om Dispensation for den Rente, som fastslaas, henholdsvis 3 og 3½ pCt. Der kan gives Dispensation paa den Maade, at den foreslaaede Rentesaats kan forhøjes med ½ pCt.; herom sagde det ærede Medlem Hr. Krag, at han maatte forstaa Bestemmelsen saaledes, at man kunde give Dispensation ikke blot i et enkelt Tilfælde, og navnlig da ikke paa den Maade, at man sad og uddelte milde Gaver gennem Dispensationen, men Dispensationsbeføjelsen for Ministeren maatte forstaas saaledes, at den kunde udstrække sig ikke blot til den enkelte, men ogsaa til hele Landsdele.

Jeg tror ikke, det er muligt allerede nu at give Regler for Dispensationsbeføjelserne; hvis man kunde dette, burde disse Regler have været givet i selve Lovforslaget. Jeg tror heller ikke, Udvalget vil komme til at foreslaa bestemte Direktiver i saa Henseende. Jeg kan være enig med det ærede Medlem i, at der ikke bør øves nogen Art af Vilkaarlighed, og at man bør fortolke Bestemmelsen i saa vidt Omfang, som Forholdene gør det paakrævet, og jeg vil paa ingen Maade benægte, at der er Mulighed for at give Dispensation for større Omraader. Men lad os nu se, inden endelig Beslutning derom tages, om der overhovedet bliver nogen skellig Grund til at give Dispensation fra den almindelige Regel om 3 og 3½ pCt.

Jeg har dernæst nogle Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem Hr. Hasle, der talte paa det konservative Folkepartis Vegne. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at dersom der skulde være Tale om, at de Konservative overhovedet vilde gaa med til Lovforslaget eller til nogen Del af det, saa maatte de først og fremmest vide, hvem der skulde administrere Krisefonden. Det er vel ikke Navnene, der ønskes udleveret? Jeg kan sige, at endnu har jeg ikke udpeget nogen bestemt Person til at administrere Krisefonden. Der er jo bestemte Regler i Lovforslaget om, hvor man skal søge efter de Folk, der skal administrere denne Fond, og stort

nærmere end det, der staar i Lovforslaget, kan vi neppe komme i dette Spørgsmaal, inden vi har Krisefonden som en Kendsgerning; men det ordner sig jo nok.

Det kan heller ikke være det, der har været det afgørende for det ærede Medlem Hr. Hasle, det kan ikke være Spørgsmaalet om Personerne, der har givet det ærede Medlem denne afvisende Holdning overfor Lovforslaget. Det ærede Medlem stillede det Spørgsmaal: Er Indlaansrenten for høj? Nej, sagde det ærede Medlem, det er Indlaansrenten egentlig ikke, men det er naturligvis heller ikke den høje Indlaansrente, man i og for sig vil ramme, nej, det man vil, er, at man vil have Mulighed for at faa en Konvertering af Kreditforeningsobligationerne gennemført, og det ærede Medlem føjede til, at det foreliggende Lovforslag er et Lovforslag, hvis Konsekvens vil blive, at Sparekasserne vil blive berøvet deres Indskud, for at disse Indskud kan blive anbragt i Kreditforeningsobligationer. Det er en haarrejsende Paastand, det ærede Medlem her rejser, at Lovforslaget skulde gaa ud paa at berøve Sparekasser og Banker deres Virkemidler. Det ærede Medlem kan heller ikke mene, at Lovforslaget tilsigter noget saadant, eftersom Forholdet er dette, at der i Lovforslaget er en Bestemmelse om, at i Tilfælde af, at Banker og Sparekasser ved Rentenedsættelsen skulde blive illikvide, stilles der Midler til Raadighed for Banker og Sparekasser enten i Form af Laan eller i Form af Indskud.

Spørgsmaalet er et helt andet. Spørgsmaalet er, hvorvidt man vil prøve paa ad den Vej, der her foreslaas, at bjærge vort Realkreditsystem, eller om man vil lade dette System passe sig selv og eventuelt bryde sammen. Det er Sagen. Ved Siden af er der saa det Spørgsmaal, om man vil hjælpe Erhvervslivet nogenlunde paa Fode igen, bedre i Gang, end det er i Øjeblikket, eller om man ogsaa her vil melde Pas og lade Tingene gaa deres egen Gang. Jeg tør hævde, at et Sammenbrud af Realkreditsystemet vil ramme Banker og Sparekasser i et Omfang, som ingen kan overskue, heller ingen her i Salen.

Jeg synes nu for øvrigt, at de Konservatives Stilling til det Lovforslag, der var til Behandling umiddelbart, før det Lovforslag, der her tales om, sættes til Behandling, vidner om, at de selv forstaa, at noget maa der gøres. Vi havde jo til anden Behandling Lovforslaget om Henstand for visse Realkredituddelinger, og den Omstændighed, at det konservative Folkeparti gik ind for